

Besvarelse

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Min besvarelse af denne forespørgsel fra hr. Albrechtsen og hr. Pelle Voigt kan egentlig gøres ganske kort, for det spørgsmål, der rejses, har vi lige meget grundigt behandlet, og det er også blevet meget grundigt behandlet i den redegørelse, jeg har givet Folketinget.

Som det også fremgår af redegørelsen, er spørgsmålet om den moderniserede Thuleradars forenelighed med ABM-traktaten jo ikke nogen ny sag. Det er et spørgsmål, som løbende har været vurderet i USA, og som på baggrund også af de konkrete amerikanske moderniseringsplaner for Thuleradaren har været genstand for en løbende dialog mellem den danske og den amerikanske regering.

Det, som den danske regering har kunnet gøre i denne sag, har for det første været at foretage en grundig undersøgelse af alt foreliggende materiale i sagen og dernæst på grundlag heraf at foretage en grundig og sober afvejning af de forskellige momenter i sagen. Det er netop sådanne overvejelser, der har dannet grundlag for regeringens redegørelse til Tinget om spørgsmålet.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke er overvejelser, som vi først har gjort os, efter at der er fremkommet nye såkaldte kritiske udtalelser fra blandt andre amerikanske våbenkontroleksperter, og efter at dette for kort tid siden er blevet gjort til en politisk sag i Danmark, men vi har naturligvis også orienteret os grundigt om de nye vurderinger, der er fremkommet, og de er også indgået med behørig vægt i vore overvejelser.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at gennem vores ambassade i Washington har vi været i direkte kontakt med de tre mest centrale uafhængige eksperter, der har udtalt sig i denne sag, nemlig den daværende leder af den amerikanske ABM-forhandlingsdelegation, Gerard Smith, forhandlingsdelegationens juridiske rådgiver, hr. Rhineland, og med Raymond Garthoff, der i sin tid på den amerikanske delegations vegne forhandlede netop artikel VI i ABM-traktaten med Sovjetunionen, og jeg kan oplyse, at ingen af de tre erklærede, at Thuleradaren klart er i strid med ABM-traktaten. De anbefalede alle, at eventuelle fortolkningsproblemer i givet fald

måtte løses mellem ABM-traktatens parter, dvs. USA og Sovjetunionen.

Vi har ligeledes gennem ambassaden i Moskva været i kontakt med de sovjetiske myndigheder med henblik på at søge oplyst, hvorpå man fra sovjetisk side konkret bygger sine nylige tilkendegivelser i sagen, og det var i denne forbindelse, at en medarbejder fra ambassaden i Moskva under en samtale i det sovjetiske udenrigsministerium, som fandt sted den 4. februar i år – en samtale, som altså var kommet i stand på dansk foranledning – fik overrakt et memorandum, der umiddelbart efter blev offentliggjort af den sovjetiske ambassade i København, og som i den danske presse fejlagtigt blev beskrevet som en sovjetisk protestnote.

I modsætning til de amerikanske kritiske våbenkontroleksperter gøres det fra sovjetisk side i dette memorandum gældende, at Thuleradaren skulle udgøre en direkte overtrædelse af ABM-traktaten. Denne konklusion fra sovjetisk side bygger udtrykkeligt på den antagelse, at den moderniserede Thuleradar skulle udgøre en nydeployering og altså ikke en tilladt modernisering. Det er en antagelse, som os bekendt ikke tidligere har været fremført fra sovjetisk side, og den er efter regeringens bedste vurdering ikke rimelig, den holder ikke for en samlet læsning af ABM-traktaten, jævnfør den diskussion herom, vi allerede så grundigt har været igennem. Så efter en sammenfattende vurdering af alle foreliggende oplysninger i sagen, herunder de helt for nylig indhentede oplysninger fra begge de to parter i denne sag, finder regeringen fortsat ikke, at der er grund til at drage den amerikanske vurdering i tvivl, hvorefter Thuleradarens modernisering er i overensstemmelse med ABM-traktaten.

Jeg må advare imod, at man, som jeg må frygte det er VS' og SFs konsekvente hensigt, forsøger at udnytte enhver sag til at drive kiler ind i det forsvarssamarbejde, som gennem snart 40 år har dannet grundlag for Danmarks sikkerhed, et samarbejde, uden hvilket det store flertal af os såvel her i Danmark som i Grønland utvivlsomt ville føle vores fred og vores frihed truet.

Forhandling

Albrechtsen (VS):